

**Говор предсједавајућег Заједничке комисије за људска права
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Борислава Бојића на
Регионалној конференцији о јачању ефикасности независних
парламентарних тијела у оквиру сесије „Законодавни надзор независних
тијела: шта функционише, а шта не“**

Приштина, 31. октобар 2016.

"Поштовани учесници Регионалне конференције,

Поштоване колеге, представници парламената Западног Балкана,

Даме и господо,

Ја сам Борислав Бојић, предсједавајући Заједничке комисије за људска права
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Припала ми је част и задовољство да у оквиру ове сесије могу изложити праксе
нашег Парламента по питању законодавног надзора над радом независних
тијела.

Најприје, дозволите ми да вас укратко упознам о важећем законодавном оквиру
за рад ових институција у Босни и Херцеговини, а којим је регулисан рад
независних институција на нивоу БиХ које се баве питањима као што су
финансијска ревизија, заштита људских права и борба против корупције.

I

2006. године наша земља доноси Закон о ревизији институција БиХ, којим се
уређује **финансијска ревизија институција** које дјелују на нивоу државе Босне
и Херцеговине, њени циљеви, дужности, организација, руковођење и
надлежности органа за ревизију. У складу са овим законским рјешењем,
ревизију институција БиХ, у форми кровне институције, обавља Уред за
ревизију институција Босне и Херцеговине, којим руководе генерални ревизор и
његова два замјеника.

Уред за ревизију институција БиХ има перманентну сарадњу са Парламентарном скупштином БиХ и њеним надлежним радним тијелима - комисијама за финансије и буџет Представничког дома и Дома народа. Управо ове комисије у оквиру својих сједница разматрају питања из домена рада овог Уреда, као што су нпр. извјештаји о финансијској ревизији институција БиХ, полугодишњи и годишњи извјештаји Уреда за ревизију институција БиХ, затим нацрти буџета овог Уреда за наредну годину, као и повремени извјештаји о ревизији учинка рада појединих институција у нашој земљи.

Након обављене расправе на својим сједницама, о свим овим питањима надлежне комисије за финансије и буџет сачињавају пратећа мишљења и извјештаје, која потом достављају домовима Парламентарне скупштине БиХ у даљу процедуру, са приједлогом евентуалних закључака произашлих из дискусије на чланова ових радних тијела или представника Уреда за ревизију институција БиХ.

Из овог примјера јасно можемо видјети постојање једног партнерског односа који постоји на релацији Парламентарна скупштина БиХ и њена радна тијела, с једне стране, и једне независне институције, која је у конкретном случају приказана у облику Уреда за ревизију институција БиХ, са друге стране. С тим у вези, можемо рећи да је сарадња која постоји на релацији Парламентарна скупштине БиХ - Уред за ревизију институција БиХ на изузетно високом нивоу и досадашњи резултати рада ових институција заиста представљају једну добру праксу по питању спровођења свих заједничких активности које спадају у домен рада ових институција.

II

Када је у питању **домен људских права** у нашој земљи, овај сегмент уређен је Законом о омбудсмену БиХ. Овај Закон у свом тексту, између осталог, дефинише надлежност и овлаштења Омбудсмена БиХ, правила поступања у праћењу рада органа и институција у поступцима по жалбама грађана и *ex officio*, те друга значајна питања везана за функционисање овог државног механизма за заштиту основних људских права и слобода. Осим наведеног, у

складу са предметним законом Институција омбудсмена за људска права БиХ разматра предмете који се односе на слабо функционисање или на повреду људских права почињену од стране било којег органа Босне и Херцеговине, њених Ентитета и Брчко Дистрикта.

Ова институција се, дакле, у складу са Уставом БиХ и међународним споразумима који се налазе у додатку Устава, примарно бави заштитом права физичких и правних лица у нашој земљи. Њено руководство чине три омбудсмена за људска права БиХ, који су по звању дипломирани правници, а управо радно тијело у Парламентарној скупштини БиХ којим предсједавам - Заједничка комисија за људска права, врши сталну сарадњу са овом институцијом омбудсмена.

Институција омбудсмена за људска права БиХ има перманентну сарадњу са Парламентарном скупштином БиХ и надлежном Заједничком комисијом за људска права. Заједничка комисија у оквиру своје надлежности разматра Годишњи извјештај о стању људских права, те извјештај о појавама дискриминације у БиХ, као и специјалне извјештаје омбудсмена.

Након обављене расправе на сједници, о свим овим питањима Заједничка комисија за људска права сачињава пратећа мишљења и извјештаје, која потом доставља домовима Парламентарне скупштине БиХ у даљу процедуру, са приједлогом евентуалних закључака произашлих из дискусије на чланова ових радних тијела или представника Институције омбудсмена за људска права БиХ.

Надаље, када је у питању сарадња са независним институцијама, са задовољством можемо рећи да у Босни и Херцеговини постоји још један успјешан институт заштите људских права, који се манифестује кроз функционисање Уреда парламентарног војног повјереника БиХ, који је примарно задужен за заштиту владавине права, људских права и темељних слобода припадника Оружаних снага БиХ. Обзиром да војска, у складу са важећим законским рјешењима, нема могућност синдикалног организовања, нити има право на штрајк, професионална војна лица и кадети у Оружаним снагама БиХ евентуална кршења људских права могу најприје покушати ријешити унутаринституционално. Уколико не буду задовољни са одлукама донешеним од стране Министарства одбране БиХ, онда своју апелацију могу

упутити Парламентарном војном повјеренику, који за свој рад не одговара ресорном министру, нити начелнику Заједничког штаба Оружаних снага БиХ, већ директно Парламентарној скупштини БиХ и Заједничкој комисији за одбрану и безбједност.

Успостављање института Парламентарног војног повјереника БиХ, као јединог оваквог у региону Западног Балкана, оцијењен је изузетно позитивно и његове препоруке садржане у годишњим извјештајима о раду ове институције представљају велику помоћ у раду Парламентарној скупштини БиХ и њеној надлежној Заједничкој комисији за одбрану и безбједност.

III

Када је у питању **борба против корупције**, Босна и Херцеговина је 2009. године донијела законско рјешење којим је институционално ријешила ово питање успоставом још једне независне институције (која има нешто дужи назив) - Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције. Доношење овог Закона, у то вријеме, представљао је један од главних услова за либерализацију визног режима за грађане Босне и Херцеговине. Иако су у земљама региона постојале различите законске легислативе које уређују ово питање, ми смо се као држава определијели да направимо институцију која ће се примарно фокусирати на питања превенције корупције, док се проблематика борбе против корупције разматра кроз домен сарадње или координације тијела за спроведбу закона које имамо на различитим нивоима власти у БиХ.

Сарадња ове институције са Парламентарном скупштином обавља се путем надлежне Комисије за избор и праћење рада Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, која врши избор њеног руководства - директора и два замјеника директора ове Агенције, те разматра извјештаје о раду ове Агенције, као и извјештаје о њеном финансијском пословању којег сачињава Уред за ревизију институција БиХ.

У складу са наведеним законским рјешењем, ова Агенција за свој рад одговорна је непосредно Парламентарној скупштини и њеној надлежној комисији.

Иако се ова Агенција од своје успоставе до данас сусретала са великим бројем проблема у свом раду, који су примарно произишли из њене недовољне кадровске попуњености, очекујемо да ће новоименовано руководство ове Агенције у периоду који је пред нама, заједно са свим представницима законодавне, извршне и судске власти у нашој земљи, учинити додатне напоре с циљем даљем превенције и активније борбе против корупције у Босни и Херцеговини,

На крају, дозволите ми да своје излагање закључим са још једном битном чињеницом када је у питању демократска контрола. Формирањем интерресорног радног тијела у складу са закључком оба дома Парламентарне скупштине БиХ, наша земља се тренутно у налази процесу израде текста **Приједлога закона о парламентарном надзору**. Овај законски текст ће, осим прецизно дефинисаног питања демократске контроле институција извршне власти у БиХ од стране Парламентарне скупштине БиХ, у себи инкорпорирати и одредбе које се односе на сарадњу државног Парламента, као врховног законодавног тијела, са независним институцијама, као што су, између осталих, и горе споменути Уред за ревизију институција БиХ, Институција омбудсмена за људска права БиХ или Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.

Ово би, дакле, био кратки приказ досадашње сарадње између Парламентарне скупштине БиХ, као врховног законодавног тијела у нашој земљи и независних институција са којима она сарађује у свом свакодневном раду.

Овим завршавам ово своје уводно излагање и остајем вам отворен за сва евентуална питања у вези са овим.

Захваљујем се на пажњи!"